

Після цього починається процес оздоблення виробу. Найбільш поширена техніка — оздоблення з використанням техніки риткування (гравіювання). Писачком наносять контурний малюнок. У процесі утворюються рівчаки, які під час випалювання не дають фарбі розтікатися по виробу. Для того, щоб декорувати виріб до першого випалу, використовується червона глина. Ще підсушений виріб майстри можуть залити коричневим ангобом, а потім декорувати світлим ангобом, технікою ріжкування, у результаті чого після випалювання він матиме темно-коричневий відтінок. Ріжкування — техніка, за якою ємність (ріжок) наповнюється поливою, а завдяки маленькому отвору ангоб буде рівномірно лягати на поверхню. Розпис — традиційний вид декорування, при якому по білому черепку (тіло керамічного виробу) «червниню» додають плями, які завершують цілісність композиції. Після цього переходять до завершальних процесів — висушування та випалювання виробу.

Далі можуть проявитися всі недоліки виробу, які в процесі роботи майстри могли не помітити. Тому методом проб та помилок вони навчилися уникати деформації форм, тріщин та інших дефектів. Перший (утильний) випал здійснюється при температурі до 800–850°С. Після нього додають зелені та жовті кольори і підсушують виріб. Коли фарба застигне, виріб поливають прозорою поливою (склоподібний сплав) і висушують. Другий полив'яний, або молочений випал, — завершальний. Він може виявити помилки майстра. Загалом процес виготовлення косівської кераміки триває 30–40 днів.

Т. Буніна

ВАРВАРА КАРИНСЬКА

Т. Вуніна

VARVARA KARYNSKA

Варвара Каринська — епохальна постать у мистецтві дизайну костюма. Але слава цієї жінки, шедеврами якої захоплювалося Старий і Новий світ, прийшла на батьківщину, до Харкова, доволі пізно. Лише нещодавно про неї згадали, заговорили і почали докладати енергійні зусилля для повернення пам'яті до міста її дитинства та юності.

Варвара Андріївна Каринська (Барбара Каринська, англ. Barbara Karinska) народилася 3 жовтня 1886 р. в сім'ї харківського купця-мільйонера Андрія Яковича Жмудського. Була третьою з 10 дітей, старшою дочкою. Закінчила жіночу гімназію Д. Д. Оболенської, одну з найкращих у Харкові, і вирішила, як і старші брати, отримувати вищу освіту. В. Каринській часто доводилося бути першою за різних життєвих обставин. А першим завжди доводиться долати проблеми. Незважаючи на це, вона з'явилася в списках сторонніх слухачів юридичного факультету Імператорського Харківського університету на 1907–1908 академічний рік під прізвищем Моїсеєнко (після одруження).

Жінка допомагала в благодійній діяльності родичів. Велика заслуга її батька в тому, що в Харкові височіє Благовіщенський храм. А мати вважалася «захисником дітей», створюючи дитячі притулки, бібліотеки, надаючи допомогу учням, незаможним студентам, товариству «Червоний Хрест». Жмудські зробили свій внесок у створення очної лікарні ім. Гіршмана, служби «Швидкої допомоги». Брала активну участь у роботі Відділу спілки для боротьби з дитячою смертністю в

Росії «Крапля молока», обиралася головою загальних зборів її харківського відділу. Була скарбником Співки допомоги нужденним учням закладів Харкова, членом опікунського комітету вищих жіночих курсів товариства трудящих жінок, членом організаційного комітету жіночого медичного інституту, входила у фінансову комісію цього інституту, була членом-співробітником 2-го (жіночого) відділення Харківського благодійного товариства, брала участь у роботі харківського відділу спілки для боротьби з дитячою смертністю, була розпорядницею благодійних заходів (таких як щорічний бал товариства «Швидкої допомоги» та ін.) Коли у місті з'явилася нова газета «Утро», видавцем якої став Анатолій Жмудський, Варвара Андріївна працювала там редактором. Була членом Правління Товариства «Утро».

Варвара Андріївна емігрувала за кордон у досить зрілому віці. В еміграції стала видатним костюмером. Співпрацювала з російськими балетами в Монте-Карло, зокрема, створювала костюми для трупи «Балерюс де Монте-Карло» за ескізами відомих художників. Працювала в Парижі, Лондоні. З 1938 р. жила в Нью-Йорку, де продовжила співпрацю з балетом. Працювала з Сальвадором Далі, Марком Шагалом та іншими митцями. З 1940 р. до 1970 р. створювала майже всі костюми в постановках засновника школи американського балету Джорджа Баланчина. Крім роботи в “NewYork City Ballet”, В. Каринська робила костюми до постановок для різних танцювальних колективів, мюзиклів на Бродвеї та фільмів у Голлівуді. Стала першою володаркою «Оскара» (1948) за костюми до кольорового фільму «Жанна Д'арк» за участі Інґрід Бергман.

В. Каринська стала справжнім Майстром у балетному світі — хаосі тканин, хутра, намиста, кольорової шкіри, парчі, шифону, тюлі, фольги, гудзиків, стрічок та іншого костюмерного матеріалу. Вона могла створювати такі костюми, які в найдрібніших деталях відповідали задуму художника та режисера.

Успіх Варвари Андріївни ґрунтувався на таких безперечних її обдарування, як бездоганний смак, новаторство та сміливість в експерименті. Усе це було помножено на високу культуру, аристократичне виховання та, звичайно, працю. В. Каринська все життя була в роботі, створювала нові зразки костюмів, багато з яких стали справжніми шедеврами. Вони не просто запам'ятовувалися в театральних постановках, фільмах чи балах, а допомагали розкрити образ тих, хто їх одягав. Їх зберігали та зберігають, музеєфікують, ними дорожать.

2003 р. в Харкові створено громадську організацію «Фонд ім. Варвари Каринської», метою якої є увічнення пам'яті видатної землячки. Наступного, 2004 р., засновано Міжнародний фестиваль моди та театрального костюма її імені. 2005 р. в Харкові на колишньому будинку сім'ї Жмудського (вул. Пушкінська, 31) встановлено меморіальну табличку на честь Варвари Каринської (скульптор — С. Ястребов). 2015 р. її іменем названо вулицю в Київському районі Харкова (колишня вулиця Марселя Кашена).

Д. Шуть

ВПЛИВ ВІЙНИ НА МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ

D. Shut

THE IMPACT OF THE WAR ON THE MUSEUM SPACE OF UKRAINE

Коли у 2022-му році до України прийшла повномасштабна війна, росіяни заповняли, що мистецтво, як і багато чого іншого, поза межами політики. Але